

Política

Els 20 'think tanks' amb més influència

Dos investigadors de la Pompeu Fabra compilen, per primer cop, qui són i què fan els principals laboratoris d'idees a Catalunya

Els més influents del rànking són fundacions vinculades als partits polítics, però també n'hi ha d'universitaris i empresarials

12/05/12 02:00 - barcelona - [Sergi Picazo](#)

L'any 1980 Margaret Thatcher guanyava les eleccions al Regne Unit i iniciava una dècada de polítiques conservadores i de privatització. Aquella Revolució Conservadora es va basar en els estudis i anàlisis de l'Institute of Economic Affairs. En sentit contrari, anys després, el Democratic Leadership Council va ser el principal think tank que va ajudar Bill Clinton a fer les seves polítiques liberals als Estats Units de l'època post-Reagan i Bush.

El terme think tank pot ser traduït com “dipòsit o laboratori d'idees”. Aquestes fundacions i institucions, generalment privades i finançades per empreses, s'encarreguen d'armar un corpus d'idees amb vocació d'influir. Treballen a la zona d'ombres de la política. Difonen idees, argumentaris i ideologies. Catalunya, al contrari que els Estats Units o el Regne Unit, té una trajectòria curta en think tanks. Els governs i les grans empreses encara són poc donats a consultar i pagar savis per les seves investigacions, prediccions i opinions. Haurien d'interessar a les empreses catalanes els últims canvis dins el Partit Comunista Xinès que ofereixen els estudis de Casa Àsia o de la fundació Cidob? Serien interessants pels polítics els informes sobre educació i immigració de la Fundació Bofill?

Un estudi de la Universitat de Pennsilvània recollia que l'any 2011 al món hi havia 6.545 laboratoris d'idees. La majoria, però, a Amèrica del Nord i Europa. I a Catalunya, què? La Guia de think tanks a Catalunya, que acaba de ser publicada per Francesc Ponsa i Jordi Xifra, presenta per primer cop els vint think tanks catalans més influents.

“Catalunya no és aliena al fenomen creixent dels think tanks” però, segons expliquen els dos professors de la Universitat Pompeu Fabra, “aquí hi ha un sistema de partits molt consolidat que no ajuda” al naixement d'aquests espais. Ara mateix, segons Xifra, “hi ha un sistema de portes tancades a la política que no augura cap creixement en el futur”. La seva opinió és que “falten think tanks provinents de la societat civil”, sobretot “de caire econòmic o empresarial”.

La caiguda de la dictadura va afavorir el sorgiment dels primers think tanks –tot i que aleshores no es deien així– com el Círculo de Empresarios (1977), l'Institut d'Estudis

Econòmics (1979) o la Fundació Cidob (1979). Eren centres d'estudis, amb ideologia més o menys conservadora, per aprofundir en el coneixement del país que sorgia del franquisme. Tot i això, segons comenten Ponsa i Xifra al seu llibre, els think tanks més identificats com a tals són els vinculats a partits polítics. N'hi ha moltíssims. Les fundacions relacionades amb els partits van proliferar, segons els autors, arran de la posada en marxa de les subvencions creades per a elles a l'Estat espanyol l'any 1994. “És el cas de les fundacions Nous Horitzons (ICV) i Trias Fargas (CDC) o de la Fundació Irla (ERC)”, exposen. Abans, només n'existien dues: la Rafael Campalans (PSC) i l'Institut d'Estudis Humanístics Coll i Alentorn (UDC). Una de les més conegudes és la del Partit Popular creada entorn d'Aznar, tant a l'Estat com a Catalunya, on s'anomena FAES-Institut Catalunya Futur. Els populars, però, n'acaben de crear una de nova fa només deu dies: la Fundación Colabora. Formacions com EUiA s'ajuden de la Fundació L'Alternativa o Solidaritat, del Centre d'Estudis Sobiranistes. Al costat de les fundacions partidistes, n'han aparegut d'altres vinculades més a ideologies que a partits: la Catalunya Europa –socialdemòcrata catalanista, en la línia Pasqual Maragall– o la Catalunya Oberta –liberalisme.

Temàticament, els laboratoris d'idees són polifacètics. Alguns se centren en l'estudi de les relacions internacionals –com ara la Fundació Cidob, l'Institut Europeu de la Mediterrània o la Casa Àsia–; d'altres destaquen pel fet de dedicar-se al món educatiu, com la Fundació Bofill, i d'altres, als estudis autonòmics i locals, com la Fundació Pi i Sunyer, i també hi ha les especialitzades en temes empresarials –Cercle d'Economia–. Per últim, destaquen els que van ser creats en honor a una personalitat política –com el Centre d'Estudis Jordi Pujol o la fundació dedicada a Joaquim Xicoy– o per “complir un llegat polític” com el laïcisme de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

TWITTER: [@sergipicazo](https://twitter.com/sergipicazo)

Laboratoris i universitat
Francesc Ponsa i Jordi Xifra, professors de la Universitat Pompeu Fabra, són els autors de la primera 'Guia de think tanks a Catalunya' (Editorial UOC, 2012). Ponsa és periodista especialitzat en l'estudi dels laboratoris d'idees. Xifra dirigeix l'àrea d'investigació en comunicació i grups d'influència del grup de recerca Unica (UPF).